

EL LLENGUATGE

Els colls de les cartes

De colls, n'hi ha de moltes menes: els de les persones i els dels animals, els de les camises, els de les ampolles i els de les muntanyes, com ara el coll de Finestrelles o el coll de Matrem. Hi ha, també, els colls de les cartes, que en els jocs o baralles amb què juguem al canari, a la brisca o al cau, són quatre: els oros, les copes, les espases i els bastos.

Deis colls de les cartes, doncs, sempre n'hem dit així, i no pas, tal com ara molta gent se n'avesa a dir. És veritat que, segons veiem al Diccionari Alcover-Moll, la paraula pal, en aquest sentit que comentem, és poc o molt usada a Tortosa i al País Valencià. Però sembla ben evident que si a Barcelona i a d'altres extenses zones del nostre domini lingüístic algú abandona l'ús de la paraula coll i opta per pal, és bon bé a causa de la influència del castellà. No hi ha dubte que coll, en aquest camp, és el mot més genuí i més d'ús, el d'ús més general, i desistir-ne representaria, certament, una pèrdua lamentable per la llengua.

D'altra banda, podem fer observar que aquest ús de la paraula coll per a designar cadascuna de les diverses menes de cartes ha estat prou viu i prou dinàmic per a generar alguna bona mostra de la fraseologia popular. Per exemple: ja n'hi ha prou, d'aquest coll! amb què expressem que volem canviar de conversa o posar fi a una cosa que ens enutja. Podríem dir que és un bon trumfo per a la nostra defensa dels colls de les cartes.

ALBERT JANE